

obchodník, u něhož přece však záleží na důvěře v něho, již se řídí i úvěr jeho, může býti neskonale postižen tím, že provedením exekuce podkopá se důvěra v něj a tím i jeho úvěr, ba druhdy i odbyť. Velmi úzké jest proto hledisko těch, kteří těžkonahraditelnost újmy posuzují jen se zřetlem na přítomnou mohovitost vymáhajícího věřitele, na které zákon nikterak nestaví a jež ostatně může zdáním klamati nebo také se změnit. Z dobrých příčin tedy zákon, je-li důvod odkladu dle Šu 42 dán, řečenou újmu předpokládá, ježto jest daleko pravidlem, ale nezapomíná ovšem, že výjimkou přece může újma býti vyloučena, a této výjimce, na kterou pamatoval v Šu 42 slůvkem »může« (odklad povolit), hovoří potom § 44 právě svým citovaným ustanovením. Dlužník (žadatel odkladu) má pro sebe zákonný předpoklad (domněnku) újmy, nemusí tedy, — to právě z oné negativní stylisace zákona jasně plyne — nebezpečí újmy tvrditi a dokazovati, nýbrž na soudci je, aby spravedlivě uvážil, není-li dle celého stavu věci, dle celé situace dána výjimka, zda tedy v daném případě újma dlužníku nehrozí, i když se exekuce provede, tak na př. sotva jaká újma bude hroziti dlužníku, vede-li se na jeho pozemek, jež nechává ležeti ladem, spekuluje na budoucí prodej jeho jako pozemku stavebního, exekuce toliko vnucenou správou, která pozemek hospodářsky, na př. zemědělsky osetím nebo obchodně pronajmutím za skladiště, zužitkuje. To jest od počátku stálá praxe všech exekučních soudů, že od žadatele odkladu tvrzení a průkaz nebezpečí nežádají. Toliko mizivá část praxe s Neumanem, zvláště některé rekursní soudy, svedena patrně praxí v exekuci zjišťovací a ve věcech prozatímního opatření, kde ovšem zákon od žadatele tvrzení a průkaz příslušného nebezpečí vyžaduje (§ 370, 379, 381, 389, 390 ex. ř.), čímž se právě již na první pohled podstatně liší od případu našeho, kde zákon vyjádřil se zcela jinak (§§ 42 a 44 ex. ř.), ukládá žadateli odkladu povinnost tvrditi a prokázati (osvědčiti) nebezpečí újmy z exekuce hrozící, ačkoli ze zákona požadavek ten doložiti nelze. Zákon shora vyličené liberální stanovisko vůči žadateli odkladu mohl zaujmouti velmi dobře proto, že zároveň učinil opatření, aby zájem věřitelův tím nikterak netrpěl. Věřiteli totiž buď z odkladu exekuce žádná újma vůbec nehrozí a pak není příčiny, aby se odklad nežádaný svévolně nepovolil, anebo hrozí nebezpečí uspokojení jeho nároku, což ovšem podléhá zase pravidelnému uvážení soudcovu, a pak musí dlužník (žadatel odkladu) zajistiti ho kaucí, sice se odklad nepovolí, resp. nastalo-li nebezpečí až po jeho povolení, zruší. Otázka újmy věřitelovy však v tomto případě odpadá, ježto byl již prvním soudcem odklad od složení kauce 11.000 Kč, kryjící úplně nárok věřitelův, závislým učiněn a kauce ta 11.986 Kč 23 h ve formě vkladní knížky spořitelni složena. Není tedy nejmenší závady proti odkladu i bylo proto tak rozhodnouti, jak se stalo.

Čís. 4039.

Ustanovení Šu 524 c. ř. s. vztahuje se i na usnesení, jímž byly přisouzeny útraty v řízení o zajištění důkazů.

(Rozh. ze dne 2. července 1924, R II. 220/24.)

V řízení o zajištění důkazů bylo dokazovateli uloženo, by nahradil odpůrci útraty provedeného důkazního řízení. Na základě tohoto usnesení navrhl odpůrce proti dokazovateli exekuci. Prv ý s o u d návrh zamítl, r e k u r s n í s o u d exekuci povolil.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Dovolací rekurs jest vybudován na mylném názoru, že řízení k zajištění důkazů není řízení sporným, nýbrž mimosporným a že, pokud jde o vykonatelnost usnesení, kterým bylo uloženo dokazovateli, by odpůrci nahradil útraty, prováděním důkazu mu vzniklé, neplatí ustanovení Šu 524 c. ř. s., nýbrž předpis Šu 12 odstavec druhý nesp. řiz. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák., dle něhož prý mělo býti v tomto případě postupováno. Již ze zařazení předpisů o zajištění důkazů v 8. titulu prvního dílu druhé části c. ř. s. jest patrné, že ustanovení tato jsou podstatnou součástí celého zákona, ale vyplývá to i z povahy tohoto důkazního prostředku, kterým má býti připraven průvodní základ pro spor, když pozdější provedení by bylo buď znesnadněno, nebo dokonce znemožněno. Dovolací rekurs dovozuje též z ustanovení Šu 388 odstavec první c. ř. s., že v řízení o zajištění důkazů platí jen předpisy c. ř. s. II., IV., V. a VI. titulu z prvního oddílu části druhé, než neprávem, poněvadž tento předpis týče se jen způsobu, kterým zajištění důkazu lze prováděti, není jím však vyloučeno použití c. ř. s. o opravných prostředcích proti usnesením v tomto řízení vydaným. Rekursní soud posoudil tudíž věc bezvadně s hlediska právního, odůvodniv v tomto případě přípustnost exekuce ustanovením Šu 524 odstavec první c. ř. s.

Čís. 4040.

Domáhá-li se manželka na manželi placení výživného na základě smíru, není výlučně příslušným soud sborový, nýbrž řídí se věcná příslušnost dle výše žalobního nároku. Ostatně nárok manželčin na výživné sám o sobě jest nárokem ryze majetkoprávním.

(Rozh. ze dne 2. července 1924, R II 224/24.)

Na základě soudního smíru žalovala rozvedená manželka manžela u okresního soudu o nedoplatek výživného 403 Kč. Prv ý s o u d rozhodl o žalobě věcně. O d v o l a c í s o u d zrušil rozsudek i s předchozím řízením pro zmatečnost a odmítl žalobu, ježto spor patří k výlučné věcné příslušnosti sborového soudu první stolice.

N e j v y š š í s o u d zrušil usnesení odvolacího soudu a uložil mu, by znovu rozhodl o odvolání.

D ů v o d y:

Odvolací soud, poukávav k tomu, že žalobní nárok opírá se o smír u zemského soudu civilního v Brně ve sporu o výživné, a že ve smíru tomto výslovně jest uvedeno, že žalovaný jest povinen, platiti žalobkyni